

Kielirikasteisen opetuksen mahdollisuudet

Kati Kajander
Opettajankoulutuslaitos
Jyväskylän yliopisto
Kieliä kehiin! Tampere 4.10.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

Päiväkodissa kieli mukaan arjen pedagogiikkaan

- ✧ Annetaan lapselle mahdollisuus tutustua uuteen kieleen ja oppia sitä hieman.
- ✧ Positiivinen asenne kielten opiskeluun.
- ✧ Positiiviset oppimiskokemukset.
- ✧ Kieli on sekä väline että tavoite.
- ✧ **Kieli tutuksi toiminnan, arjen rutiinien, tekemisen ja leikin kautta.**
- ✧ Turvallisen oppimisympäristön luominen.
- ✧ Ymmärtämisen tukeminen.

(Palojärvi, A., Palviainen, Å. & Mård-Miettinen, K. 2016)

Kielisuihkutusta päiväkodissa

- ✧ Tervehdykset:
  - God morgon!
  - God dag!
  - God kväll!
  - God natt!

- Hur mår du?
- Tack bra!

- Tack för i dag, vi ses nästa vecka.

✧ Vaatteet

✧ Vaatehippa

✧ Mitä vaatteita on
päällä tänään?

✧ Muistipelit: etsi
oikea pari

Vieras kieli tutuksi arjessa

- ✧ Ope: Tiina, behöver du en mössa. Hämta din mössa.
- ✧ Tiina: ((käy hakemassa pipon)).
- ✧ Ope: Behöver du hjälp, Antti? Ja.
- ✧ Antti: ((nyökkää)).
- ✧ Ope: Ja. ((auttaa vetoketjun kanssa)). Antti, sä saat itse päättää om du vill ha handskar eller inte ((näyttää käsiä)).
- ✧ Antti: ((pudistaa päätään)).
- ✧ Ope: Inte. Okej.

Palojärvi, A., Palviainen, Å. & Mård-Miettinen, K. 2016.

- ✧ Ope: Gå å hämta ((osoittaa isoa paperia)) ett stort papper å ((osoittaa pientä paperia)) ett litet papper varsågodå.
- ✧ Ope: Behöver du Mika en kavel? ((ottaa ison kaulimen ja antaa sen Mikalle)).

(Palojärvi, A., Palviainen, Å. & Mård-Miettinen, K. 2016.)

Ope: Å här har du en liten kavel så börjar vi kavla.
((ottaa kaulimen ja kaulii Kallen taikinaa)). Voit
ottaa ton aikuisenkin kaulimen jos haluat tai ton
ison kaulimen. Niin.

(Palojärvi, A., Palviainen, Å. & Mård-Miettinen, K. 2016.)

Asioiden nimeäminen ja käsitteiden tarjoaminen

- ✧ ((Opettaja näyttää piparkakkumuotteja lapsille))
- ✧ Ope: Mikäs muu löytyy?
- ✧ Miia: Sydän.
- ✧ Ope: Joo, ett hjärta. En blomma har vi också.

- ✧ Ope: ((menee Niklasin luokse)) Skriv Niklas här nere ((osoittaa paperin alaosaa)) eller där uppe. ((osoittaa paperin yläosaa)). Du får välja.

(Palojärvi, A., Palviainen, Å. & Mård-Miettinen, K. 2016.)

- ✧ Hipat
- ✧ Peili
- ✧ Kapteeni käskee
- ✧ Maa, meri, taivas
- ✧ Pata
- ✧ Erilaiset viestit
- ✧ Tervapata
- ✧ Koripallo
- ✧ Jalkapallo

- ✧ **Pallojen heitto koriin**
  - Ta en röd boll och kasta den i korgen.
- ✧ **Rekkaralli**
  - Lasta bilen med tre gula bollar.
- ✧ **Pallojen heitto hämähäkki-keinuun**
  - Räkna bollarna.
- ✧ **Hiekkakakut**
  - Hur många sandkakor?
- ✧ **Liukumäki**
  - Hur många gånger åkte ni rutschkana?

Kielirikasteisen opetuksen mahdollisuudet

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

Yhteistyö yli ainerajojen

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

Kieliä ja kulttuureja ympäristöteemalla (Pia Bärlund ja Merja Kauppinen)

- ✧ Asioiden välisten suhteiden ja keskinäisten riippuvuuksien ymmärtäminen
- ✧ Samaa teemaa/ilmiötä käsitellään usean oppiaineen kannalta esimerkiksi väri
  - Fysiikan näkökulmasta (valon heijastuminen)
  - Uskontojen näkökulmasta (symboliikka)
  - Kuvaamataide
  - Biologia (kasvivärit)

(<https://peda.net/oppimateriaalit/kirja-arkku/htjr>)

Monikielinen kasvio

- ✧ Kasvio eli kokoelma kasveja, jotka oppilaat keräävät luonnosta tai kuvaavat.
- ✧ Tavoitteena tunnistaa kasveja suomeksi ja kohdekielellä
- ✧ Minkä avulla?
  - Flora ja fauna –runous
  - Sadut, joissa kasveja

Mustikka (*Vaccinium myrtillus*)

Ruotsi: blåbär

Englanti: blueberry

Saksa: Blaubeere (die)

Euroopan ruoka- ja ravintolakulttuuria tutkimassa (laatinut Tiia Toikka)

- ✧ Eri maiden ruokakulttuuriin tutustuminen
  - Historia (ruokakulttuuri ja perinneruuat)
  - Ympäristöoppi (ruokatuotanto ja sen eettisyys)
  - Uskonto (lihansyönti ja alkoholin käyttö eri uskonnoissa)
  - Yrittäjäyys (oman kuvitteellisen ravintolan perustaminen, ruokalistan laatiminen jne.)
  - Kotitalous (valmistetaan yksi ruoka ruokalistalta)
  - Draama (näytellään ravintolakohtaus kohdekielellä)
  - TVT (ruokalistan laatiminen, videoidaan ravintolakohtaus)

(<https://peda.net/oppimateriaalit/kirja-arkku/htjr>)

Ruokakulttuuria

- ✧ Kohdekielinen keittokirja, jossa kyseiselle maalle tyypillisiä reseptejä
- ✧ Hyvinvointia ja terveellistä kokkausta
- ✧ Ruokailutavat, kattaukset
- ✧ Ruoka eri kulttuureissa (Aasian maat)
- ✧ Ruoka eri uskonnoissa (maailman uskonnot)
- ✧ Ruokaan liittyvät sananlaskut ja sanonnat (murteet)
- ✧ Ruokailuun liittyvät aforismit (kulttuuri / kansainvälisyys)
- ✧ Ruokaan ja ruokailuun liittyvät runot
- ✧ Lempiruokaviikko
- ✧ Oman ruokasadun kirjoittaminen

(<https://peda.net/oppimateriaalit/kirja-arkku/htjr>)

Kielet, musiikki, liikunta???

Joulun aika

(kielet, historia, kuvaamataito, uskonto, ympäristöoppi, draama, TVT, kotitalous, käsityö)

- ✧ Miten joulua on vietetty Suomessa? Mistä jouluperinteet tulevat?
- ✧ Miten joulua on vietetty ja vietetään muualla maailmassa?
- ✧ Eri uskontokunnat ja joulu
- ✧ Joulukorttiperinne
- ✧ Joulukoristeet
- ✧ Tyypillisiä jouluruokia Suomessa ja muualla
- ✧ Joulutarinat ja joululaulut
- ✧ Joulunäytelmän laatiminen/kuvaaminen

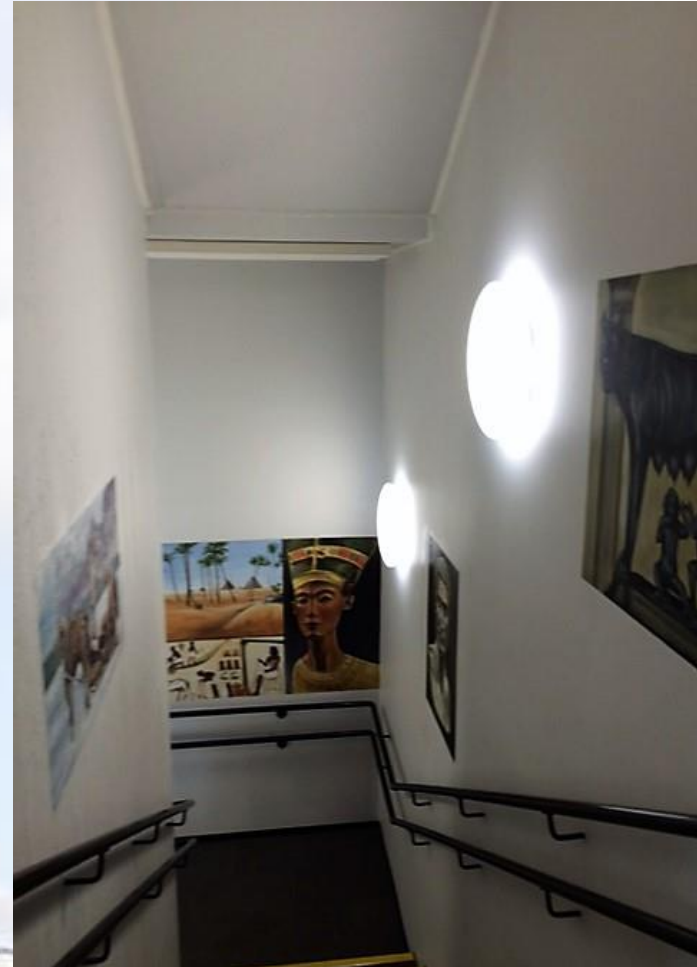
Oppimisympäristöt

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

Koulurakennuksen sisällä

- ✧ Oma luokka
- ✧ Käytävät
- ✧ Muiden aineiden luokat ja opettajat (kotitalous, kuvamaataito, liikunta, musiikki, käsityö/tekninen työ)

Koulurakennuksen lähiympäristö

- Koulun piha ja lähiympäristö
- Puistot
- Eläinpuistot
- Metsät
- Luonnonpuistot
- Kirjastot
- Museot
- Teatterit
- Torit
- Kahvilat
- Ostoskeskukset
- Jne.

5.10.2016

Lähteitä

- ✧ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.
- ✧ http://www.oph.fi/download/163777_perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf
- ✧ Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.
- ✧ http://www.oph.fi/download/163781_esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf
- ✧ Palojärvi, A., Palviainen, Å. & Mård-Miettinen, K. Suomeksi ja ruotsiksi. Kaksikielistä pedagogiikkaa päiväkodissa. 2016.
- ✧ https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/49823/978-951-39-6625-6_suomeksi_ja_ruotsiksi.pdf?sequence=1